

CUPRINS

REZUMAT 2/2001

SOCIAL

TENDINȚE: PREȚURI

FOCUS: PIAȚA MUNCII

FOCUS: COPIII INSTITUȚIONALIZAȚI

Focus: Exceptarea de la impozit a specialiștilor IT

INDICATORII DE BAZĂ

INDICATORI	Ian 2001	Feb 2001	Mar 2001	Apr 2001	May 2001	Iun 2001	
Devalorizarea leului, %	2.5	2.2	1.8	2.1	2.2		–
Inflație, %	3.7	2.3	2	2.7	1.7	1.6	–
Variația produsului industrial, %	3.9	3.4	11.5	-3.7	7.8		↑
Rata șomajului, %	10.8	10.8	10.4	9.9	9.3		↓
Angajați (mii)	4,416	4,450	4,470	4,488			↑
Deficit comercial (mil. \$)	-261	-332		-448	-484		↑
Salariul lunar brut (\$)	138	127	136	155	149		–
Companii străine care își măresc cifra de afaceri în România (sondaj trimestrial KPMG), %							
		55			70*		↑
Încrederea în Guvern, %							
	50	52		51	44		
Capacitatea Guvernului de a schimba lucrurile în bine (sondaj CURS), %							
			57			46	↓
Pesimism, % (Țara se îndreaptă într-o direcție greșită)							
	53	54			52		↓
Bunăstare subiectivă, % (O duc mai bine decât anul trecut)							
	17	18		16.1	19		–

*previțiune

REZUMAT

Perioada de grație a guvernului Năstase pare să se apropie de sfârșit. Probleme grave apar fie la întreprinderile privatizate, ca în cazul Reșița, fie la cele în curs de privatizare, cum ar fi SIDEX. Conducerile acestor întreprinderi sunt puse în fața unor dificultăți extraordinare, iar protestele sindicale ilegale devin o obișnuință. Deși acestea sunt cazuri punctuale, problemele industriei grele par a fi de natură generală: întreprinderile, atât cele private cât și cele publice sunt prinse în lanțul de arierate care paralizează economia românească și care pot fi rezolvate doar de către guvern. Nici un cabinet anterior nu a reușit acest lucru, rezolvarea acestei probleme devenind principala cerință a Comisiei Europene (CE), a Fondului Monetar Internațional (FMI) și a Băncii Mondiale. Îmbunătățirea ratingului României de către *Standard & Poors*, o confirmare a optimismului moderat care caracterizează primul număr al acestui raport, a fost o veste foarte bună, dar criticile venite din partea presei financiare internaționale după gestionarea deficientă de către guvern a crizei de la Reșița riscă să descurajeze din nou potențialii investitori străini. Același efect îl au și legile de restituire a proprietății care sunt confuze și prevăd prea multe excepții. Probabil că cel mai important avertisment din acest număr al

**RAPORT DE AVERTISMENT PRIVIND POTENȚIALUL DE
CRIZĂ ROMÂNIA 2/2001**

revistei este acela că România rămâne mult în urmă în procesul de aderare la UE, în general din cauza capacității instituționale relativ slabe.

Încrederea populației în guvern și în instituțiile guvernamentale, în special în justiție, a suferit un semnificativ declin. Primul Ministru se bucură încă de un semnificativ sprijin, însă politica guvernamentală în privința justiției ar trebui revizuită având în vedere cele 11% pierdute în ultimele trei luni la încrederea publicului în justiție (Fig. 10. în secțiunea politică). Vestea bună este că sondajul nostru la Camera Deputaților arată că, până și între parlamentarii opoziției, numai o minoritate crede că o moțiune de cenzură ar putea pune în pericol guvernul până la sfârșitul acestui an. Guvernul nu se află sub nici o amenințare din partea opoziției oficiale din Parlament: amenințările există însă, în economia reală și în mai puțin formalele mișcări sindicale de protest.

SOCIAL

Tendințe: Prețuri

O evoluție pozitivă, dar există încă posibilitatea ca cea mai recentă rată a inflației – 1.7% să fie depășită luna viitoare.

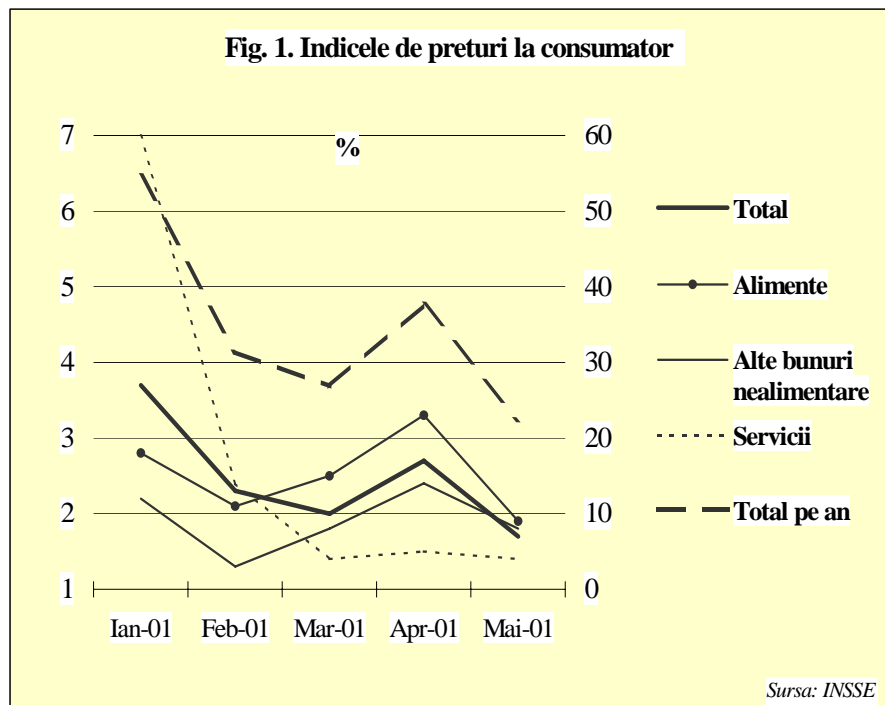
În conformitate cu datele prezentate de INSSE, inflația a avut un declin în mai, când a ajuns la o medie de 1.7%, mai mică decât cea din luna precedentă (2.7%). Alimentele au înregistrat cele mai mari creșteri (1.9%), în timp ce produsele nealimentare au crescut cu 1.8%, iar serviciile cu 1.4%.

Creșterile de preț pentru carnea de vită (5.2%), porc (de 4.3%), pui (7%) și fructe (7.9%) au depășit media lunară. Prețul la lapte și ouă a scăzut. În comparație cu decembrie 2000, prețul alimentelor a crescut în medie cu 15.3%.

Conform cu Fig. 1., există o tendință de scădere pentru prețurile serviciilor și o evoluție fluctuantă în celelalte domenii. Odată cu apropierea verii, prețurile alimentelor vor scădea, ceea ce va diminua contribuția acestei categorii la totalul inflației. Cu toate acestea, creșterile de prețuri anunțate pentru servicii și utilități publice, în special pentru energia electrică (creștere cu 5-6%), vor afecta evoluția constantă a sectorului de servicii și va crește valoarea medie a indicelui de preț la consumator pentru luna viitoare, chiar dacă prețul alimentelor va scădea.

Conform opiniei unui oficial al băncii centrale, mărirea prețurilor la energie va afecta întreaga structură de prețuri, atrăgând o creștere a inflației de 1.7% în următoarele două luni.

Efectele politicilor monetare și economice ale guvernului vor apărea cel mai probabil după a doua jumătate a acestui an.

Concluzii:

- Cota de inflație (1.7%) realizată în mai va fi depășită în lunile următoare.
- Scumpirea energiei altor utilități publice (telefonie) va deveni principalul factor care va influența prețurile la consumator, de vreme ce serviciile rămân la un nivel scăzut constant, iar prețul alimentelor nu va crește.

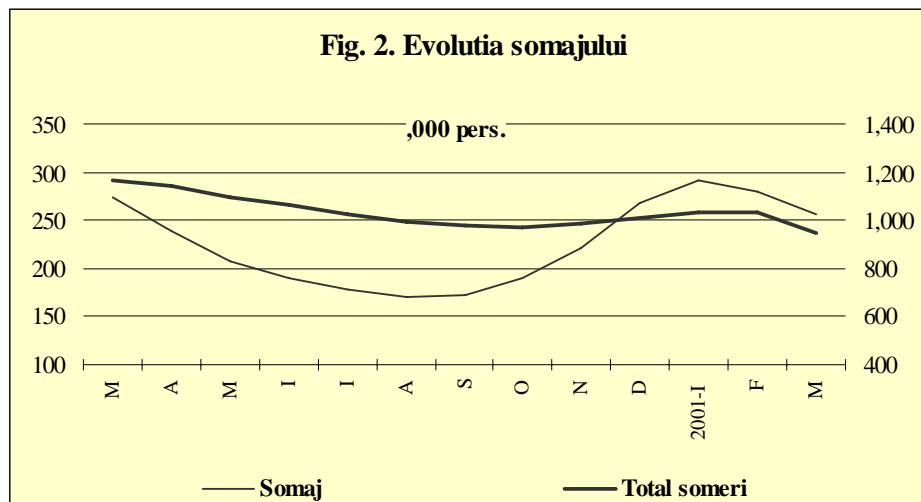
Focus: Piața muncii

Șomajul scade: o ocazie de a reduce presiunile asupra bugetului de asigurări sociale.

Vestea bună este că șomajul a scăzut la 9.3% în mai, cea mai scăzută rată din ultimele șase luni. De la începutul lui 2001 șomajul a scăzut în mod constant în fiecare lună. Rata actuală este sub cea anunțată de guvern în Programul de Dezvoltare și în Pactul Social, semnat cu confederațiile sindicale în februarie.

Se păstrează tendințele generale pentru diferite categorii de șomeri: numărul de persoane care primesc plăți compensatorii a scăzut în ultimele nouă luni și

a ajuns la 23,288 persoane (de la 29,492 în martie). Numărul celor fără drepturi financiare rămâne constant, aproximativ 250,000 persoane. În martie numărul de șomeri care primesc alocație de sprijin era încă mare, dar a urmat tendința generală și a scăzut de la 337,766 la 321,250.

Concluzii:

Șomajul – după categorie (ajutor de șomaj, alocații de sprijin, plăți compensatorii și persoanele care nu primesc beneficii dar sunt înregistrate ca șomeri) – este în scădere. Aceasta face ca tendința de scădere începută odată cu începutul anului să fie constantă.

Numărul de primitori de plăți compensatorii a ajuns la jumătate față de cel de la 31 decembrie 2000 (52,914 persoane). Dacă guvernul nu va acorda noi plăți compensatorii pentru persoanele concediate ca rezultat al restructurării întreprinderilor de stat – o practică foarte populară, însă foarte periculoasă a anilor '97-'99 – următoarele luni ar putea fi și ultimele în care se înregistrează această categorie de șomeri. Cu siguranță, această acțiune va ușura semnificativ presiunea asupra bugetului de asistență socială.

Focus: Copiii instituționalizați

România continuă să aibă cel mai mare număr de orfani din Europa; însă lucrurile se îmbunătățesc

Statisticile privind protecția copiilor au arătat evoluții pozitive în ultimii ani. Politica plasării acestor copii în interiorul unor familii trebuie să continue.

Totuși, noile priorități ale sistemului, prevenirea abandonului și inserția socială, necesită întărirea rolului Autorității Naționale pentru Protecția Copiilor și pentru Adopții (ANPCA), plus o politică clară de integrare.

Obiective politice și structură instituțională

Pentru mulți oameni imaginile șocante din orfelinatele din 1990 constituiau simbolul eșecului sistemului comunist de protecție socială. De atunci, soarta copiilor instituționalizați a apărut periodic în rapoartele de presă despre România și este cel mai greu test în privința atingerii criteriilor politice pentru aderarea la Uniunea Europeană.

Răspunzând acestei presiuni (mai degrabă internaționale), Guvernul Român a făcut un efort considerabil în vederea schimbării sistemului de protecție a copilului. Administrația 1996-2000 a refăcut legislația privind adopțiile și protecția copilului. Sistemul este acum coordonat la nivel național de către ANPCA. Instituțiile destinate protecției copilului sunt sub autoritatea Direcțiilor Județene. Finanțarea este mixtă; o parte din bani provin de la ANPCA și o parte de la administrațiile județene. Cea mai eficientă pârghie prin care ANPCA controlează furnizorii direcți este controlul fondurilor alocate.

În 2000, ANPCA a preluat instituțiile de îngrijire a copilului de la Ministerul Sănătății, Secretariatul de Stat pentru Handicapați (SSPH) și Ministerul Educației Naționale.

Principalul obiectiv al reformei a fost acela de a schimba accentul dinspre concentrarea copiilor în instituții comuniste de dimensiuni mari înspre inserția lor în familii, sau cel puțin în stabilimente asemănătoare familiei. În plus, un număr de servicii alternative au fost dezvoltate și furnizorii privați au fost acceptați în interiorul sistemului. A existat o canalizare mai bună a resurselor înspre activitățile de prevenire. Fig. 3. arată progresul în diversificarea serviciilor destinate protecției copilului.

Dinamici

Statisticile arată îmbunătățiri graduale. Aproximativ 2% dintre cei 6,000,000 copii români (sub 18 ani) sunt înregistrați la instituțiile pentru protecția copilului. Acest număr pare să se fi stabilizat acum. Fig. 4. arată proporția actuală între copiii din instituții și cei din medii familiale (altele decât familia lor naturală). În timp ce raportul este încă (unde sub) 1:2, tendința este pozitivă, dacă observăm datele din Fig. 7: raportul era 1:4 în 1996.

**RAPORT DE AVERTISMENT PRIVIND POTENȚIALUL DE
CRIZĂ ROMÂNIA 2/2001**

Fig. 3. Oferte alternative dezvoltate de serviciile publice specializate pentru protecția copiilor

Număr de servicii alternative pentru protecția copiilor, 31 martie 2001	
Centre „Mama și copilul”	27
Centre de îngrijire pe timp de zi pentru familii cu probleme	19
Asigurarea sprijinului pentru tinerii peste 18 ani în vederea continuării studiilor	6
Centre de consiliere familială	13
Servicii mobile de consiliere și planificare familială	3
Servicii prenatale de prevenire a abandonului	8
Centre de pregătire pentru plasament familial / reintegrare	11
Centre de îngrijire a copiilor handicapați	12
Servicii de urgență pentru copiii cu disfuncții	3
Servicii de supraveghere pentru copiii care comit delict	6
Servicii de sprijinire a copiilor pentru încurajarea liberei exprimări	1
Centre de sprijin pentru asistarea copiilor în folosirea drepturilor pe care le au	1
Centre de consiliere pentru copiii abuzați sau neglijați	6
Centre de analiză pentru datele din sistemul de protecție a copiilor	4
Servicii de supraveghere pentru copiii străzii	1
Centru de coordonare pentru asistarea copiilor străzii	1
Centre de tratament și profilaxie pentru copiii abuzați sau neglijați	1
Alte servicii	19

Fig. 4. Locul de rezidență al copiilor care nu trăiesc în interiorul familiilor naturale – aprilie 2001

Numărul de copii instituționalizați sau care trăiesc în familii adoptive, Aprilie 2001	88630	%
Copii protejați în familii adoptive	32,149	36
- Îngrijire profesională (public)	4,562	5
- Îngrijire profesională (private)	1,041	1
- Familii extinse	20,291	23
- Alte persoane / familie	5,101	6
- Încredințat spre adopție ¹	1,154	1
Copii protejați în instituții	56,481	64
- Centre publice de plasament	52,342	59
- Centre private de plasament	4,139	5

¹ Încredințarea spre adopție este o măsură de protecție cu o durată minimă de trei luni, care precede adopția națională

**RAPORT DE AVERTISMENT PRIVIND POTENȚIALUL DE
CRIZĂ ROMÂNIA 2/2001**

Creșterea numărului de copii instituționalizați în 2000 reflectă o mai completă întocmire a statisticilor din momentul în care ANPCA a preluat controlul asupra sistemului. Această preluare este însă un eveniment unic care trebuie tratat ca atare (i.a. nu reflectă o tendință a ANPCA de a produce statistici mai bune decât alte agenții).

Fig. 5. Locul de rezidență al copiilor care nu trăiesc în familiile naturale, 1996-2001

Număr de copii (mii)	1996	1997	1998	1999	2000	2001*
Număr de copii protejați în familii adoptive (incluzând asistența maternă publică sau privată)	11	11.8	17	23.7	30.6	32.1
Număr de copii protejați în centre de plasament private sau publice	41.8	39.6	38.6	33.4	57.2 **	56.5

*Aprilie 2001

** Inklusiv transferuri ale instituțiilor de la Ministerul Sănătății, Ministerul Educației și Secretariatul de Stat pentru Handicapați către ANPCA

O altă statistică pozitivă este prezentată în Fig. 6. și arată că aproape jumătate din copiii care părăsesc instituțiile se întorc cu familiile naturale.

Fig. 6. De-instituționalizarea, ianuarie – aprilie 2001

Număr de copii dezinstituționalizați (instituții publice și private)	2,586	%
Reintegrați în familia naturală	1,244	48
Adopții internaționale	241	9
Ieșiri din sistem ²	383	15
Altele (inclusiv adopții internaționale)	718	28

Mai mult decât atât, Fig. 7. indică creșterea accentului pus pe activitățile de prevenire: majoritatea cazurilor care nu au necesitat instituționalizarea au fost gestionate prin măsuri preventive (care mențin copilul în familia naturală).

² Ieșirea naturală din sistem se face la 18 sau 26 de ani în funcție de școlarizare.

Fig. 7. Rolul crescând al prevenirii

Număr de copii care locuiesc în familii (fie adoptive fie naturale)	18,274	%
Beneficiari ai activităților preventive (cazuri active aprilie 2001)	12,706	69
Copii integrați în familiile naturale (ianuarie – aprilie 2001)	2,206	12
Adopții naționale (1999 – aprilie 2001)	3,362	18

Starea de sănătate – SIDA

Răspândirea infecției cu HIV în rândul copiilor este o altă realitate înspăimântătoare a României de după 1990. Copiii continuă să reprezinte de departe cea mai mare parte din persoanele infectate cu HIV din România (5,629 din 6,720). Mai important decât atât, jumătate din toți copiii HIV+ din Europa sunt români, în conformitate cu organizația Salvați Copiii.

Datele prezentate în Fig. 8. arată că situația se află sub control. De departe, cei mai mulți copii infectați sunt cei între 10 și 13 ani. Acești copii s-au născut în ultima parte a anilor 1980 și în prima parte a anilor 1990. Aceste date sugerează că societatea încă trebuie să facă față uriașei poveri constituite de tratarea adecvată a acestor copii.³ Cu toate acestea, situația pare să fie sub control în privința noilor cazuri de infecție.

Fig. 8. Infecții cu HIV în rândul copiilor instituționalizați

Număr de copii HIV pozitiv	Vârsta						
	<1	1-2	3-6	7-9	10-13	14-17	>18
913*	2	2	12	49	777	62	9

* Din 18,224 testați

Adopțiile

Politica de adopție internațională a constituit subiectul cel mai important de critică din partea comunității internaționale. Aceasta rămâne cea mai importantă sursă de nemulțumire în faimosul proiect de raport Nicholson. Cea mai gravă acuză se referă la numărul mare de adopții internaționale (și corupția asociată cu ele) și politica de a da prioritate organizațiilor occidentale care se ocupă cu adopțiile în funcție de banii pe care îi donează.

Datele din Fig. 9. arată că deși numărul adopțiilor internaționale a crescut, acestea nu le depășesc pe cele interne. Guvernul a suspendat recent toate adopțiile internaționale în vederea revizuirii acestei politici.

³ Ieșirea naturală din sistem apare între 18 și 26 de ani, depinzând de școlarizare.

Fig. 9. Cazuri de adopție

Adopții	1997	1998	1999	2000	2001(ian – apr)
Adopții internaționale	851	2,01 7	2,57 5	3,03 5	680
Adopții naționale	NA	840	1,71 0	1,29 1	361 ⁴
Indiferent/ fără răspuns	-	2.40	1.50	2.35	1.88

Copiii străzii

Un alt simptom al ineficienței sistemului de protecție a copiilor, cu rezonanță în presă, este acela al copiilor străzii. Numărul lor a fost estimat la 2,000-2,500, cea mai mare parte locuind în București. Alte date despre ei nu sunt cunoscute. Periodicele razii ale autorităților și încercările de instituționalizare a lor (sub diferite forme) nu au reușit să aducă fenomenul sub control deoarece ei folosesc orice oportunitate pentru a se întoarce la viața „liberă”. Recent, guvernul a anunțat din nou că urmează să ridice și să trimită copiii străzii din București către locurile lor natale.

Probleme

Data fiind sensibilitatea internațională a problemei protecției copiilor și ponderea căpătată în contextul integrării europene, acest subiect va continua să fie o prioritate pentru guvern. Aceasta va necesita atât resurse cât și voință politică.

Lipsa unei strategii menite să țină sub control fenomenul copiilor străzii, măsuri autoritare de evacuare a lor din București (împreună cu alte categorii periculoase cum ar fi prostituatele) riscă să fie interpretate în cel mai bun caz drept ascundere a firimiturilor sub covor, iar în cel mai rău ca încălcări ale drepturilor omului. Această linie de acțiune ar putea pune guvernul într-o poziție stânjenitoare.

Structura instituțională a sistemului a fost reformată. Pentru că reunește fostele instituții din domeniu, ANPCA va îmbunătăți coerența acțiunilor guvernamentale. Cu toate acestea, există o graniță destul de subțire între descentralizare (cu virtuțile sale – flexibilitatea și inovația) și fragmentare structurală. Furnizorii de servicii sunt sub autoritatea unei autorități regionale, iar ANPCA nu poate face prea mult pentru a-i controla. De vreme ce ANPCA este cel mai mare rezervor de expertiză în acest domeniu, și are un interes structural în protecția copilului, *guvernul ar trebui să întărească controlul furnizorilor direcți prin ANPCA*. Agenția ar trebui, de asemenea, să devină

⁴ La momentul culegerii datelor, (30 aprilie 2001), 1154 copii au fost încredințați familiilor pentru adopție națională – care se va materializa în trei luni de la încredințare.

coordonatorul tuturor activităților guvernamentale ținând de protecția copilului.⁵

În ciuda îmbunătățirilor aduse de adoptarea standardelor legale internaționale, termenul *abuz* încă lipsește din legislația românească. Acest fapt nu permite serviciilor sociale să intervină într-un număr mare de cazuri în care sunt violate drepturile copilului.

Prioritățile sistemului sunt prevenirea și inserția socială. Cifrele indică anumite direcții de acțiune în viitor:

- 70% din toți copiii instituționalizați au sub 12 ani. Aceasta înseamnă că numărul copiilor din sistem va crește în următorii ani. *O strategie eficientă de inserție socială este stringent necesară.*
- 7% din copiii instituționalizați sunt abandonați după naștere. Cu toate acestea, cauzele abandonurilor nu sunt sistematizate. Furnizorii de servicii se ghidează după factori de risc intuitivi (i.a. sărăcie, familii cu mulți copii, consumul de alcool, origine etnică). *O strategie preventivă eficientă necesită acumularea de date sistematice asupra factorilor de risc.*
- Prioritatea acordată până acum adopțiilor internaționale a fost legalizată prin traducerea în română a Convenției Națiunilor Unite asupra Drepturilor Copiilor (ratificată prin Legea 18 din 28 Septembrie 1990). Versiunea românească a omis un pasaj care transforma adopțiile internaționale dintr-un instrument de ultim resort. Aceasta este o greșeală ușor de corectat: textul Convenției este unul internațional, față de care Guvernele și-au luat angajamentul, iar legea română este doar o traducere. *Ar trebui ca odată cu revizuirea actualei legi preferința pentru adopțiile naționale să fie instituționalizată.*

---

⁵ De exemplu, ANPCA nu are nici o autoritate în alocarea de către Ministerul Sănătății (fostul SSPH) a sprijinului către persoane (în principal părinți) care au în grijă copii handicapați.

Focus: Exceptarea de la impozit a specialiștilor IT

Exceptarea de la plata impozitelor a specialiștilor IT este costisitoare, nedreaptă, potențial periculoasă pentru stabilitatea sistemului fiscal și ar putea să aibă un efect nefast asupra acordurilor cu FMI și Banca Mondială.

Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informațiilor (MCTI), împreună cu comunitatea firmelor de IT au propus o lege care ar crește deducerile profesionale de impozitare către angajații companiilor din domeniul IT de la 15 la 500%. Legea se va aplica pentru toate companiile IT licențiate de către MCTI și va acoperi probabil și poziții relevante din administrația civilă și sistemul educațional, „bazat pe clasificarea oficială a meseriilor” a Institutului Național de Statistică și Studii Economice (INSSE). În conformitate cu prima estimare a INSSE, aproximativ 15,000 angajați ar putea beneficia de acest tratament.

Argumente în favoarea legii

- Grupurile de lobby care au promovat ideea afirmă că deducerile ar putea reduce exportul de “creiere” din România, întrucât mulți specialiști tineri și programatori au emigrat către țări occidentale în ultimii ani. Guvernul dorește să transforme România într-un Silicon Valley din Estul Europei și să facă forța de muncă specializată mai atractivă pentru marile companii IT străine.
- Mai mult decât atât, de vreme ce exceptările de la plata impozitelor sunt puse pe seama cheltuielilor profesionale, măsura ar putea motiva *investițiile private* în tehnologie de calcul în România.

Argumente împotriva legii

- Măsura este *inechitabilă și distorsionantă*. Angajații români din domeniul IT, ca tendințe statistice, sunt tineri, locuiesc în mediul urban, au o profesie, au un grad avansat de educație și sunt, comparativ, bine plătiți. Venitul lor este de 3-5 ori mai mare decât media națională, fără

să se calculeze plățile „gri” și avantajele extra-salariale care constituie mai degrabă norma decât excepția în domeniu. Este foarte dificil de justificat în termeni morali un transfer de fonduri către acest grup, fonduri colectate de la plătitorii de impozite care sunt în general mult mai săraci.

- Majoritatea angajaților din domeniul IT și din lumea academică au deja un computer personal. Argumentul că sponsorizarea, din fonduri publice, a achiziției private de PC-uri ar constitui o investiție în *capitalul uman* (al lor, sau poate al copiilor lor), nu rezistă: școlii mai bune și medii familiale mai bune sunt mult mai importante pentru performanțele copiilor. Această măsură nu va atinge exact copiii din familiile dezavantajate (așezările rurale, familiile defavorizate, etc.).
- Procesul de certificare de către MCTI a companiilor și a funcțiilor din organigrame care au dreptul la beneficiul de tăiere a impozitului se va transforma foarte probabil într-o încălceală administrativă. Identificarea obiectivă a „adevăratelor” firme de IT și separarea „experților” de angajații de întreținere din cadrul acestor companii sau din instituțiile publice este practic imposibilă și vor apărea cu siguranță un număr mare de proteste și decizii arbitrare sau situații absurde și acuze de fraudă și clientelism. Chiar mai mult decât atât, puternicele avantaje create de lege vor mări artificial numărul angajaților din domeniul IT, astfel încât cifra finală va depăși cele 15,000 estimate.
- Măsura este *costisitoare*. Deducerea actuală din impozitul personal este de 15.3 milioane de lei (aproximativ 527 dolari). Dacă deducerea profesională crește de la 15 la 500% din deducerea personală generală, bugetul va avea de suportat un cost suplimentar de 485%, care se traduce printr-o subvenție de 2,555 dolari pe an *per capita*. Dacă numărul de beneficiari este într-adevăr de 15,000, costul total al legii ar ajunge la 38 de milioane de dolari, ceea ce înseamnă mai mult de 0.1% din PIB. Guvernul de abia a reușit să micșoreze deficitul bugetar de la 3.7 la 3.5% în ultima rundă de negocieri cu FMI, iar aceasta a fost privită ca o realizare importantă. Deoarece creditele de impozitare vor produce o gaură bugetară de 0.1-0.2% (depinzând de numărul de persoane ce vor fi scutite), este foarte probabil ca relația cu FMI și Banca Mondială să aibă din nou de suferit.
- Legea nu va fi chiar atât de eficientă în prevenirea *exportului de “creiere”*: experții IT care au o ocazie reală de a emigra vor continua să o facă. 2,555\$ pe an nu vor fi suficienți pentru a-i ține în România, cu atât mai mult cu cât o parte importantă din acești bani vor fi foarte probabil absorbiți de către angajator prin scăderea salariului brut.
- Deoarece 60% din impozitul personal pe venit intră la bugetul local, legea va crea dezechilibrări în *finanțele autorităților locale*. Deducerile vor constitui o pierdere directă pentru municipalitățile în care sunt situate companiile IT. De aici va rezulta creșterea dependenței față de

guvernul central și o limitare a procesului de descentralizare care are în prezent loc.

- Adoptarea acestei legi va crea un potențial serios pentru *tensiuni și proteste de masă*. Când Cutia Pandorei va fi deschisă în privința exceptărilor de la impozitare, alte categorii de angajați ar putea și ei cere tratamente similare și demonstrațiile de stradă pentru scăderea impozitelor ar putea scăpa de sub control în septembrie-octombrie, când vacanța politică se va termina. De exemplu, medicii tineri emigrează în SUA și Canada cel puțin la fel de mult ca și programatorii, educația lor în universitățile românești este mult mai costisitoare iar salariile sunt în general mult mai scăzute. Nu există nici un motiv pentru a nu le acorda și lor aceleași avantaje, iar în felul acesta guvernul ar putea provoca revendicări în lanț chiar în anul în care o politică bugetară responsabilă este considerată a fi principalul test al credibilității sale.

În concluzie, guvernul ar trebui să evite implementarea politicilor salariale costisitoare și discriminatorii în condițiile unei păci sociale fragile, prin legi controversate care au fost considerate chiar și de către Asociația Națională a Producătorilor de Software (într-un fel destul de candid) ca fiind „fără precedent în Europa”.